

مجموعة أخبار
اداره خانه سی بك اوغله جاده كبرده نومهرو 70

MEDJMOUA-I-AHBAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau: 65 Grand'Rue de Péra

ԱՆՆԵՐԻ ԲԵՂԻՆ 120 = 6 ՄԱՆԴԸ 60 = 424.
ԻՔ ԲՈՒԹԱ ԻՆՏԵՐԵՍԻ 30 = 255ԻՔ ԲՈՒԹԱՄԱՆ 50
ՊԵՐՈՒՆ ԿԱՆԸՐ

ՏԵՐԵԻ ԽԻՆԵՆԵՔ ԻՆՆԱԹ ԻՆԻՆ ՍՅՐԵՃԱ ԲԱԳԱՐ-
ԼԵԳ ՕՐԼՆՈՒՐ

ՂԱԳԵԹԱՆԱ ՄԻԼԹԵՂԻԳ ԽՈՒՍՈՒՍԱԹ ԻՆԶ
Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ ՄԻԼՐԱՃԱՍԹ ՕՐԼՆԱՄ

65 ԻՄԱՐԵԼԻԱՆԵՎԻՂ ՊԵՂՈՂՈՒՆՈՒՄ ԶԱՌՈՒՄԻ ԲԵՂԻՐՈՒՄ Ե. 65

ԱՍԹԹԱՆԷ 3 ՕԴՈՍՏՈՍ

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

ԳՐԱԶՈՒՆԻՆ ԹԻՍՆԱՄԵԱԿԸ

1893 տարւոյ Օգոստոսի 15ը վե-
նետկոյ Միթարեան Միարանու-
թեան համար ուրախութեան և հան-
գէսի օր մըն է:

Առայժ և գործունեայ կրօնաւոր
մը Անդրիականի մէկ կողմը կը տօ-
նէ իւր քահանայութեան յիսնամե-
այնս. Հ. Մանուէլ վարդ. Բաշունի
վենետկոյ Միթարեաններուն այն
հին սերունդին կը պատկանի, որուն
ներկայացուցիչները երթալով եթէ
ոչ անհետանալու գէթ նուազելու
վրայ են. Կէս դարու շրջանի մը մէջ
Հ. Մանուէլ խիստ մեծ ծառայութիւն-
ներ մատուցած է իւր վանքին. Իր
երկիս անմահ Հիմնադրին նախնա-
կան ոգիին կատարելագոյն հաւա-
տարիմ մնալով գիտցած է արդիւ-
նաւոր ընել իւր կենաց յիսուն տա-
րիները: — Կը պատմեն թէ Բաշունին
արդէն տղայութենէն ունէր միշտ
բան մ'ընելու, գործ գործելու նը-
կարագիրը. վանքին մէջ զինքն կը
նմանցընեն եղբի այն ատեն մեղուի
մ'որ օրն ի բուն աստի՛ն անդին բըզ-
բըզալով, շնչապառ թռչտելով կեր-
թայ կուգայ. Այո՛, այդ վարվուուն
ու անհանգիստ նորընծան գիտցած
է համապատասխանել իւր մեծերուն
ակնկալութեան:

Հ. Մանուէլ Բաշունին վերացական
կամ հայեցողական կեանքը ներդա-
նակեց գործնականին հետ և այսօր
ազատազէմ կրնայ ուրախութեամբ
նա՛ հպարտութեամբ իսկ ակնարկ
մը ձգել իր ետեւը թողած յիսուն
տարիներուն: — Բաշունին կենսա-
գրութիւնը պիտի չի պատմեմ այս
սինակներուն մէջ. տեսնենք համա-
ռօտիւ նորա գործունէութիւնը:

Հ. Մանուէլը պիտի ներկայացնեմ
ուրեմն ընթերցողներուն իբր գիտ-
նական և իբր երմտագէտ կրօնաւոր
մը:

Բաշունին Միթարեանց գիտնա-
կան վարդապետներուն մէջ բաւա-
կան նշանաւոր դիրք մը գրաւած է:
Պապիկեան Հ. Հմայեակէն վերջ վե-
նետիկցիք այլ եւս չ'ընծայեցին ազ-
գիսթութեան մը, բաց ի Բաշունիէն:
Նշանաւոր հրատարակութիւններ ը-
րած է Հ. Մանուէլ, թուարանական
ծիւղին մէջ. քիմեագիտութիւնն ալ
իրեն պարտական է, վասն զի առա-
ջին անգամ չ'ենք շնորհք մեծածա-
ւալ հատորով գմեղ օժտեց, յո-

բելինաւոր վարդապետիս գլուխ
գործոցն է Արուեստից բառարանն,
որուն խմբագրութեան համար իւր
կենաց մեծագոյն մասը նուիրած է:
Համբերատար ոգով յաղթած է Բա-
շունին ամէն տեսակ դժուարու-
թեանց, վասն զի Արուեստից բա-
ռարան մը՝ հայերէն լեզուով խիստ
դժուարին աշխատասիրութիւն մըն
է. Ամէն արուեստ իրեն յատուկ
բառեր, ոճեր ունի. արդ հայերէնն
արուեստից բառերու և ոճերուն կող-
մանէ աղքատ է. նախնեաց անտիպ
և սպուտ ձեւագիրները մի առ մի
պրպտած է Բաշունին բառ մը գըր-
նելու համար. նոր բառեր, նոր ո-
ճեր գուցէ գտած ըլլայ, բայց իր
բառգրքի բառերու մեծագոյն մա-
սը ինքն յարմարեցած է. կեն-
թադրուի թէ բառ մը չ'իներու հա-
մար, նախ պէտք է ծանօթութիւն
ունենալ արուեստին վրայ. արդ-
այս ծանօթութիւնը նախ ստացած
է և յետոյ՝ բառեր ստեղծած, յար-
մարեցած է Բաշունին. իւր ար-
ուեստից բառագրքով Հ. Մանուէլ
ազգային գիտնականաց շարքին մէջ
պատուաւոր տեղ մը ստացած է և
արժանացած՝ ազգային երախտագի-
տութեան:

— Գործնականապէս ալ Բաշունի
վարդապետը օգտակար եղած է իր
վանքին. Ս. Ղազարու Միարանու-
թեան ամէնէն ծանր պաշտօններուն
մէջ գտնուելով, վանքի խմորովը
խմորուած է, որով և ստացած՝ Միա-
բանութեան իրեն Անդամներուն վե-
րապահած պատուոյ տիրողունե-
րն ու պաշտօնները. Որչափ գի-
տեմ՝ Հ. Մանուէլի կուրծքը կը զար-
դարեն մի քանի պատուանշաններ
ալ: — Վարժարանի Տեսչի, Մեծա-
ւորի պաշտօններու մէջ Բաշունին
կարող վարչական անձնաւորութեան
մ'անուն թողած է. ներկայապէս
Պատուայի և Մարլ-վանքի անշարժ
կալուածներուն գլուխ կեցած է վեց
տարիէ ի վեր. Միթարեանց այս
պաշտօնը դիւրաւ չեն յանձներ ի-
րենց մէջ մէկու մը. մեծ խոհմու-
թեան, փորձառութեան յատկու-
թիւններուն հետ պէտք է ունենալ
նաեւ երմտագէտի և վարչական գոր-
ծերէն ու շահագործութենէն հաս-
կըցող անձի մը յատկութիւններն
որ դիւրաւ ամենուն վրայ չի գըր-
նուիր: Այս ամէն ձիւրքերս գերա-
զանցապէս միացած էին Բաշունիի
նախորդին վրայ. Գուրմեծեան Հ. Օ-
գոստինոս վարդապետը, որ հիմա
Պոլսոյ Միթարեաններուն լեծա-
ւորն է, ճիշդ 27 տարի վարած է

այդ պաշտօնը. ոչ մէկ Միթարեան
Գուրմեծեան Հ. Օրման վանքին դը-
րամական շահագործ. հասոյթներ ցոյց
տուած է. Հ. Օգոստինոս վարդա-
պետը Ս. Ղազարու Միթարեաննե-
րուն գործնականօրէն օգտակար և-
ղած է, որոնց յայտօր իսկ չոյած,
ձեռքի վրայ պտուղացած անձն է
գէթ ունեց կողմանէ. չենք գիտեր
թէ զալ տարի ի՛նչպէս պիտի տօնեն
այս վարդապետին ալ յարեւանն,
որուն պաշտօնը վեց տարիէ ի վեր
յանձնուած է Բաշունիին:

— Հ. Մանուէլ ազգային խնդիր-
ներու մէջ ալ գործօն մասնակցու-
թիւն մ'ունեցած է և յիշատակներ
թողած՝ Պոլսոյ Պատրիարքարանի շըր-
ջանակին մէջ:

— Զեռի բարեմաղովութիւններով
հեռուանց մենք ալ կը մասնակցինք
Ս. Ղազարու Միարանութեան և Յո-
բելինաւոր Հ. Մանուէլ Բաշունիին:
ՅՈՎ. Հ. Յ. ԱԼԱՆ

Բերա 2 Օգոստոս 93

Գուտա կիթմիլ օլան Արիստակէս
Սեդրաբեան վէ Սարգիս Գասպարեան
նամ էրմէնի սէրբիսգօրօսարը էլմիածի-
նէ միւթէվէճիհէն ճուսաս կիւնիւ օ-
րատան հարէքէթ իթմիլէր տիր:

ՍՈՒՆԱՔԵՄԷ

Էնգարէ վիւսեթի իթիմաֆ մահճէ-
մէսի շէզա տարիէսինտէն իթա օլունուպ
պու ըէրէ՛ Մահճէ մէի թէմիլ ճանիպի-
տէն թաստիգ զըլնան պիր զըթա իլամ
զապիթնամէսինտէն տէվամ:

Վէ Զօրումա էվրազը մուգիրէթ թէվ-
զի վէ թաւիլիգ օլունուպու ազամը
տա մազնունու մէրգումանտան թիւօղ-
լու Պետրոս իլէ ձիւնունուղու Սահակը
կիրւծի էլպիսէսլիլէ աթա պիւնիլ օլ-
տուգարը հալտէ շօսէ թարիքիտէն
կէշէրլէր իլէն կէօրաւկիւնիւ, վէ մէր-
գումանն ճէմիէթի ֆէստիէն էֆրա-
սընտան օլտուգարը պիւտիկիտէն,
Զօրումա գայմազամըզըն խապիլը վէր-
տիկիւնի, վէ խանէլէրի թէհարիլ օլու-
նուրսա սիւահ վէ էլպիսէ վէ էվրազը
մուգիրէթ պուլունահաղըն տալի տէր-
միեան իլիմէսի, վէ մէրգուման ձիւ-
նունուղու Սահակ վէ թիւնուղու Պետրո-
սուն ազամա ետըն կիրւծի էլպիսէլի
վէ աթը օլտուգարը հալտէ Ասատու-
րուն խապիլը վէրտիկի շօսէ իւզէրին-
տէն կէշտիլէրի կէօրաւկիւնիւ: Զու-
լամօղլու Գարլօ տալի սէսլէմիլ, վէ
մէրգուման մազնունուպ՝ Տէրգամօղլու
Ասատուրա օլան թէշվիլ վէ թէթիլիլ-
րիւն ինքեար իտիւրար իսէ տէ, թէշ-
վիլգաթը վազար իպիտա թարաֆըն-
տան վուգու պուլունուլ օլան հաճի Պա-
շատուր՝ Ասատուրուն կէօղիւ աղըտը-
ղընտան իլամ վէրտիկիլ իթիւրաֆ իթ-

միլ օլմասը, վէ մէրգուման մազնունուպ-
ըն ինրա գըլնան իսթիլիլ ազարընտա
եէթիկիլիլէ միւսպիւնի իֆաւաթտա
պուլունուպարը տէլպիլիլէ մէրգումա-
լարտան Սաթմըղլու Պաշատուրըն
ճէմիէթի ֆէստիէն թէշվիլ իլին
թէթիլիլ ու թէշվիլգաթ պուլունուպու,
վէ թիւնուղու Պետրոս իլէ ձիւնունուղու
Սահակըն տալի էվրազը մուգիրէթի
թէվզի ու թաւիլիլ իլիմիլ օլտուգարը
մէրթէպէիս ուպուլթէ վասըլ օլմուլ, վէ
պիւնան ալէյ մէրգուման Պաշատուր
վէ թիւնուղու Պետրոս վէ ձիւնունուղու
Սահակ էֆալը մէրգուրէնի ֆալիլ օլ-
մազ իւզրէ Գանունը ճէզանըն՝ հա-
րէթիլիլիլէ թէմաս իտէն ՅՅիւնի մատ-
տէսինիլ ֆըզրի էվիլիլիլ հիւլմիւնէ
թէվիլիլէն ճիւսեթիլ իթհամարընա
գարար վէրիլիլիլիլ, վէ զիք օլունան
իթհամալմէլէր միւլտասը՝ մէրգուր
զապիթնամէլէր մուճիլիլիլիլէ մէրգումա-
լարըն ճիւսեթիլ իթհամ օլունուպ-
լարընը միւլթէվի տիր:

Գանունը մէրգուրուն 266նը մատ-
տէսինէ թէվիլիլէն իթհամալմէլէրի
խիւլաւալարը միւլթէհիլիլէ թէֆիլմ
օլունուպուլունու միւլթէպէլէն միւլտ-
տալի ումուլի Արիֆ պէյ թաֆիլիլ վէ
թէշիլիլ տալաւա պիլ իպիլիլարը, 600
սէնէտէն պէրու նիլմէթի իւզմաի Ասա-
թանաթը Սէնիլէ վէ աթըֆէթի իւլ-
եաի տէվիլիլ Ալիէ իլէ բէրվէրտէ վէ
միւլթէնամ օլարազ գիլիլ ճէնահը միւս-
թէլիլմիւլթէլալը սալթանաթը Սէնի-
լէտէ միւսթէլիլիլ իւմու աւան վէ
նալիլ իթիլիլ վէ իահաթ վէ սաման օ-
լան էրմէնի թէպաիլ Շահանէսի՝ սա-
եթի մատտէլթէվաթի ճէնապը Զըլլու-
լահիլէ չիմիլիլէ գատար սալի թէպաիլ
սատուգաի Միւլիլիլեանէ վէճիլ, միւլի-
լէթ, գալմիլիլէ, հուրիլիլէ, տիւսա-
նէթ, ազալիլ վէ իսանալարընը մուհա-
ֆազա իթմիլ, վէ հէր տիրիլիլ թէթար-
րուգաթը մատտիլիլ վէ մանէվիլիլտէն
մասուն վէ մահֆուգ գալմըլ օլտուգու
վէ մէմալիլ Մահրուսէթ իւլ մէսալիլիլ
ճէնապը Միւլիլիլեալիլտէն պուլունու-
տուգարը գասապա վէ մէվիլիլ վէ
գազա վէ գարիլիլիլտէն ճէսիլ իպա-
տէթիլիլտէլիլ, եիւլթէ մէթէպէլիլ,
վասիլ թիլիլիլիլ, բուհանի մէճիլիլիլ
օլտուգու հալտէ, հէր նէ կիպիլ ամալու
էֆըեարա մէպիլ իսէ պազը պէթիւսա-
հանը տէվիլիլ վէ սալթանաթըն թէս-
վիլիլը գարազըեարանէ վէ իլգաթը
էպէլիլիլիլիլտէն գալըլարազ, մէ-
մալիլիլ մահրուսէի Շահանէսի էրմէնի
մէսթիլ պուլունու գասապալ վէ ճի-
հաթընտա արա սըրա պազը էլիսալըն
տալը ուպուտիլիլ վէ էտէպը թապիլ-
իլիլ միւլնաֆիլ օլմազ հարէքաթ վէ
թէտապիլիլ մէֆսէթըեարանէլէ թէ-
շէպիլիլիլիլ նազարը թէշսիլիլիլ միւ-
լահէտէ օլունուպու, վէ պու ճիւնէթ
էնգարը ումուլիլիլտէ քիւլիլիլ Նիլ-
մէթ սուրէթիլիլ կէօրիլիլտէ օլտու-
ղու կիպիլ, պազը ճէրալմ վէ ճիւսեթ

ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ ԵՆՎՄԻՑԷ

Տիւն Պէյօղլունտա Սանթա Մա-
րիա քիլիսէսի էսնիւնտէ իքի քիլի
կէօրիւ շիւրլէրքէն, պիւրիսին Եւրիկի
ճէպինտէ պուլունան Տիրա գրյ-
մէթինտէքի մա գօրտօն սաաթը
պիր Եանքէօրի թարափրնտան ա-
շըրլմըշ տըր:

Տիւն սապազ Թէթէ - պաշրնտա
գէվճի իլէ կէվմէքտէ օլան պիր մա-
տաժըն կէօքսիւնտէ պուլունան պիր
իւնէքի պիր Եանքէօրի սուրէթի
մաճիւրանէտէ շարքը քիւրար իտէր-
քէն, բօլիւ մէմուրլարը թարափըն-
տան աշըրլմէթ իտիւմիլ տիր:

Տիւն Աճմէտ իսմինտէ պիրի Ուն
գաբանընտա տէնիգէ կիրիպ գարգ
վէ նապէտիտ օլմուշ տուր:

Եվվէթի կիւն Գիւլիւք-բազար ա-
շըրլարընտա պիր ինսան նալը գու-
հուր իտիւպ, թաճգըգաթա իպթի-
տար օլունմուշ տուր:

Տիւն ագշամ Գալաթա Միլլէթ
խանը Եադընընտա պիր արապա՝ 10
Եալընտա պիր գըզ չօճուղու չիյնէ-
նիպ, Եիւզիւնիւն պիր գըսմընը լծէ-
մաժիլլէ ճէրիհատար իթմիլ տիր:

Բէթինին սանտըգ-քեարը Մ. Գըմ-
պըրպազինին պէշ ալըգ-պիր չօճու-
ղու՝ կէշէն կիճէ պէշիքտէ Եաթմըշ
օլուպ, սիւտանանըն զայպուպէթի
էսնասընտա 5 Եալընտա պուլունան
գըզգարընտալը պէշիկի սալլարքէն,
պուլունան ինճէ բէրտէսի Եադընտա
Եանմադտա օլան պիր մուժունը-
շըրլտան թուլթուշարագ, ալէվ
մասուժա սիրանէթ իթմիլ, վէ հէր

նէ գատար 5 Եալընտալը գըզըն-
փիլղան ու ֆէրեաթարընտան իտանէ
Խալիզ Եէթիլիլ իոէ տէ, քեար
իթմէնիպ, պիլարէ մասուժ 30 սաաթ
սօնրա վէֆաթ իթմէքլէ, ճէնադէսի
շըգան ճուժաա իրթէսի կիւնիւ գալ-
տըրլմըշ տըր:

Խարթուլտա Աղչէ-տաղտա յու-
լիսին 31 ինճի կիճէսի չիտտէթիլ գէլ-
գէլէ վուգու պուլարագ, աթիգ
ճաժիտէն պագիտէ գալմըշ օլան տի-
վարար տաթի Եըգըրպ, պաղա
պիր կէօնա սապաթլըգ վէ թէլէ-
ֆաթ օլմաժը, վէ միւհագաթը
սաիրէտէն հէնուգ մալիւժաթ ալը-
նամատըրը, վէ վիւաթէթին սաիր
ճիհէթլէրինտէ պիր կէօնա վու-
գուաթ օլմատըրը՝ մաճէլինտէն իւ-
շար օլունմուշ տուր:

ԱՋՎԱԼԸ ՍԸՀՋԻԷ

Տիւն մէճիսի սըհհիէ, տաիրէի
սըհհիէտէ, խարիճիէ վէ սըհհիէ նա-
ղըր Սաիտ բաշա հաղընթէթլէրինին
թաճթըրիտէսի ինտէ օլարագ ագ-
տը իճթիմա իլլէմիլ տիր:

Գօլընանըն՝ Եքսէր մէճալիքի էճ-
նէպիտէ պուլարագ Եիւն չիտ-
տէթլէ հիւքմէթըմա օլմասընա մէպ-
նի, մագաթը Սատարէթընհիտէն
վիւաթաթը Շահանէտէ թէլէկրաֆ-
նամէի սաժիքէլիտէ պուլարագ, հէր
չէյտէն զիտատէ սօգալարըն,
խանէլէրին, գըլչա, մէսիտ վէ ճա-
մի կիպի քէսըթիլ մաճէլլէրին լծէ-
միլլիկինէ ֆէվգէլատէ տիգըգաթ օ-
լունմասը, վէ հէալի իլէ ասաթըր

պէյնինտէ չիւպչէլի պիր խաթաթ-
լըգ գուհուրինտէ, պուլունան իսհալ
օլտուղու, Եաթուտ մուգիրը մէյվէ
Եէմէքտէն լծէվիլիտ իլլէտիկի Եօ-
լունտա սէօղլէր իլլէ լաճըգըլա
թէտգիլի մաճիւթիլինէ Էհէմմի-
Եէթ վէրլմէմէք կիպի վէթիմ նէ-
թիճէլէրի մուճիպ հալլէրտէն սա-
գընըմասը, վէ չիւպչէլի պիր խաթ-
թալըգ գուհուրինտէ, ա. քէրի վէ
միլլիք աթըպպանըն պուլունաթալը-
ղը միւքէմէլլէն լծէտգիլի իթմէլլէրի
վէ աքսի թադտիրտէ հագըլարըն-
տա մէսուլիթի շէտիտէ հուսուլէ
կէլէճէկի իշար օլունմուշ տուր:

Բօթիտէ վէ Նիգօլաթէթի ճիվա-
րընտա գօլընա վուգուաթը գուհուր
իթտիկինտէն, մէյքիւր իքի մաճէլ-
լէրտէն յուլիս 30տան իթիպարէն
չըգանէթինէլէրին սըհհիէ թապիպի
պուլունան մէվիլիլտէ նէգարէթէ
թապի օլմալարը մէճիսի ուժուրը
սըհհիէ թարափընտան գարար վէ-
րիլմիլ տիր:

Իգմիր սըհհիէ իտարէսինին նէշլ
իթտիկի ըաբօրթա կէօրէ, յուլիս
19տան 27Եէ գատար Իգմիրտէ 84
վէֆիւթաթ օլուպ, պուլունան 27սի
չիւպչէլի խաթաթլըգտան պուլուն-
մուշ տուր:

Յուլիս 31տէ Եէնիտէն 8 վուգու-
աթ օլուպ, պուլունան իւշիւ վէֆաթ
իթմիլ, վէ Էսկի թուլթուլար-
տան վէֆիւթաթ օլմալը տըր:

Բազար կիւնիւ 10 վուգ. վէ 3 վէ-
ֆիւթաթ օլմուշ տուր:

Մէմուրէն Իգմիրտէ պուլունան
սըհհիէ միւֆէթիլի Գօյօնի էֆ.
Տէրիսաաթէթի ճէլպ իտիլմիլ տիր:
Բարիս ճիվարընտա Մօնթէլիտէ
ալաթ. օղտուտ 10տա գօլըրտան
2 վէֆիւթաթ գուհուր իթմիլ տիր:

Ավաթիւնըն նատվօրնա նաճիւթէ-
սինտէ 2 գօլըրա վուգուաթը վա-
գր օլուպ, Բալարուսգա նաճիւթէ-
սինտէ Պէյց նամ մաճէլլտէ պիր վէ-
ֆաթ վուգու պուլունա օլտուղու՝
Լէմպէրկտէն օղտուտ 13 թարիկիլ-
լէ ալընան պիր լծէլկրաֆնամէտէ
իշար գըլընմըշ տըր:

Իպրաիտէ Էսկի 40 վէ Եէնի 14
գօլըրա վուգուաթը վադըր օլուպ,
Յուր վէֆաթ իթմիլ վէ 5ի Եէնիլէ-
միլ տիր: Սիւննէտէ Էսկի 40 վէ Եէ-
նի 24 վուգուաթ վադըր օլուպ, 11ի
վէֆաթ իթմիլ վէ 1ի Եէնիլէմիլ տիր:
Չէրնափօտաա Էսկի 9 վէ Եէնի 2
վուգուաթ օլուպ, 2սի Էօլմիլ տուր:

Բուժանլա հարպիէնաղըրթէնէրալ
Լահօվարի՝ իտարէի աքէրիտէ սէր
թապիպի տօգթ. Թէօտօրի իլէ պէ-
րապէր պուլարագ մաճէլլէրի զիտա-
րէթ իթմիլ տիր:

Պուլկարիսթան թարափընտան գա-
րարալարընտան գարանթիւնա լծէտ-
պիրլէրի իւզէրինէ Թունա սէյրի սէ-
ֆաին չիւքէթի Եօլ թարիֆասընը
թատիլ իթմիլ տիր: Թունա. Սէվէ-
րին իլէ Գալաս արասընտա իւշ բօս-
թա Եէրինէ 2 բօսթա իլլէնիպ, իշ-
պու բօսթա վաբօրարը Եալընըգ
Սըրպ վէ Բուժանլա իսկէլէլէրինէ

տըր քի, նէ գէվճինիպ, նէ ուշադըլարընը, վէհհասըլ սիգտէն
մաատա քիմնէ իշիթմէմէլի տիր:

Մատամ տը Գէրկաղըն պիր աղ Էվվէթի տէհհիէթինին նէ-
վիմա լծէաճճիւպ հալի լծէադիպ իթտիկի սըրատա, Պրազի-
լիալը շու վէհհիէ քէլամա տէվամ իլլէտի:

— Գօնթ իլլէ պուլաթա կէվմէքլիկիմ գապիլ տէյիլիտի.
քէնտիսի պիրլիքտէ օլմասարագ կէլիպ, կէլտիկիմ խըզմէթ-
քեարլարընը վասըթասըլա սիգէ խապէր վէրմէքլիկիմ տա-
խի, նամուսուճուղու ալադճա չիւպչէլլէտիլմէք իտի...
Պունուլա պէրապէր (Էլինի Եիւրէկինէ տաեաթարագ, վէ
մահգուլիէթլէ) սըրըմ պուլունտա մէվճուտ օլուպ, պէնի
պօղուեօրտու:

Մատամ տը Գէրկաղ՝ մէրգուժ խապիսին էֆքեա-
րընը անլաեարագ սարսըլտը, վէ նիհաեթթ քէմալը գու-
րուր իլլէ:

— Մօնսիէօ... տէտի:

Տօն ինիկօ տաթի հէհէճան իլլէ, վէ տիլ չէօքէրէք, - Օհ
մատամ, պիր տադըգաճըգ պէնտէնիգի տինլէնիլի, տէյի
պէհան իլլէտի:

Պիշարէ գատընճըղաղըն պաղըրմաեա իգթիտարը պու-
լունմատըղընտան, սայքի նէֆէսի տաթի քէսիլմիլ օլարագ
աեադտա տուրտու: Չանն իտէրսին քի, իլամընըն օղունմա-
սընա պէքէնէն պիր մահքիւմէ պէնգէեօրտու:

Տօն ինիկօ, Էլան հիւրմէթլէ ֆադաթ սէպաթլը պիր
թարգտա,

— Մատամ գօնթէս, պէնտինիլ սըճադ իգլիմիլ մէմէ-
քէթլէրտէ տօղմուլուժ տուր: Օ մէմէքէթլէքտէ, ինսան, թա-
պիեաթըն հաքիմի օլմասըլա, գարընըն չըգան միւշքիլաթ
վէ մէվմսիի զալէպէնէ միւքթէտիր տիր, վէ միւքթիլիլաթ
օլունան իտուսուսաթա տօղրու լծէմայիլի մախսուտ վար
տըր, տէտի:

Ժանն տիթրէեքէք մէրգուժու տինլէմէքտէ օլուպ, նէ-
թիճէնի իֆատաթըն նէրէտէ գարար գըլաճաղընը անլամագ

ընն սէսինտէն պաշապ պիր չէյ իշիտէմէտի: Իմտի պիշարէ
քէնտի քէնտիտէ,

— Պէնիմ շու վէսվէսէլլէրիմ, գօրգուլարըմ հէք Էսէրի
ճիւնէթ տիր: Ատէթա ըիւզկեարտան գօրգաեօրուժ, տէտի,
վէ Էլինէ պիր տուա քիթապը ալարագ, քէնտիտի պիւթիւն
պիւթիւն ճէնապը Հագըգա լծէպիմ իթմիլ օլտուղու պիր սը-
րատա, Եէնիտէն սարսըլտը, ֆադաթ պուլ տէֆա գուժու
Եօլարտան պաղը ատըմ սէսիլէրի իշիթմիլ օլտուղունա Էմին
Եաթուտան պաղը ատըմ սէսիլէրի իշիթմիլ օլտուղունա Էմին
գարանըգ վէ այնի սուսուլագ Էթրաֆը իհաթա իթտիկինտէն,
խաեալաթա գահիպ օլմասընտան տօլաեք քէնտի քէնտիսինի
մուաթնէք իթտի, վէ իրաեքի ճէսարէթ իթմէք իւզրէ, Էլինէ
պիր շամատան ալարագ, մասուժընըն Եաթմիլ օլտուղու Եա-
նընտաքի օտաեա կիթտի, վէ քիւլիւք Արմանըն քէմալը հու-
գուր իլլէ ուեուճագտա օլտուղունու կէօրիւպ, գարընընտա
տուլարագ, կիւլէճ Եիւզլէ լծէճէսսիւս իթտիքտէն, վէ զաեթթ
խաֆիֆէճ Եէնիլէք, նապիք սալարընտան Էօթաթիւքտէն սօն-
րա, աեադըլարընըն ուճունա պասարագ, հալվէթ օտասընա
ալմէթ իլլէտի: Լաքին պիրտէն պիրէ, սըր վիլիամսըն Բօ-
գամալա կէօսթէրմիլ օլտուղու աղաճըն տալարը վէ Եաթ-
րագարը արասընտա, քէնտիսինէ տօղրու աթֆ օլունմուշ իքի
զիեաարը նօգթմանըն բարլամագտա իտուկինի կէօրմէսի իւ-
զէրինէ, տէհհիէթի աղիմէ իլլէ պիր ատըմ գատար ըիւճաթ իլ-
լէմէքտէն քէնտիտի մէնն իտէմէտի:

Հիսսիեաթը ինսանիէտէ բէք ատի վէ թապիլի օլան
գօրգու տէնիլլէն տուլղուտան չօգտան պէրու իթիֆատէ
իթմիլ օլան պարօնէ Անտրէա՝ պիւեիւք տէհհիէթ վէ գօրգու-
լար Էանասընտա, ինսանըն պաղըրմագ իգթիտարընը հայիլ
օլմասընը, ալէսսէվիլիէ իւզէրինէ պիր լծէաթաթըլըգ վէ
տուլղուլարճա նէվիմա քէթրիւմ կէլտիկինի լծէճիւպէ իլլէ
պիր իտի: Շէյլէքի սաթթէ Պրազիլիալընա, աղաճտան Եօ-
գարընա չըգմասընը իթմար իթտիկի սըրատա, Ժաննըն,
բէնչիլէսինտէն իշէրիտէ պիր աաթմ կիրմէքտէ օլտուղունու

ուղղաբանագլար տըրը Քէզալիք Վի-
տին իլէ Սիլիսիթրէ արասընտա տա
իքի բսօթա իլլէեհպ, իշպու բսօթա
վաբօրյաը տա սըր՛ի Պուլկա իւիէ-
լէյէրիւնէ ուղղաբանագլար տըրը Պու-
կաթիւթան իլէ ինճա օյդունանգ-
վիւվարէտաթ Օրսօվա թարիգիլլէ

վուզու պուլաճագ, վէ Օրսօվատա
պու խըրմէ/թէ մախսուս քաբօրլար
պուլտնտուրուլաճագ արր:

ԳԱԼԱԹԱ ՊՐԵՍԲԵՐ
Պու կ'ըն նորեն լինէրէ երթաւ օրմագ
միւնաւարդէ իւրէ Գալաթա Պրեսպեր գա-
բալը տը :

Օ ՅԱՊՐԻՔ ԲԷԻԵՆԻ

350. ՊԷՏՈՂԼՈՒՆՏԱՍ ՏՕՂՐՈՒԵՕԼՏԱՍ ՊՈՆՄԱՐՇԷՆԻՆ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ 350.

[illegible]

1893 Յուլիս 19|31 բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իմ խաբէն պաշխանաճազ տըր :

Սաթըեա վագ իտիլէն էմթա՝ պէր վէնէն աթի Գլեան օրոնոր .
Իբէքլի վէ եռնլու գումաշար, բէլիւշ Գլեան Գլեան, Գաշմի, մատամ-
բօլ, ամէրիգան, պասմա, զէֆիր, վիշի, մօպիլա Գլեան Գլեան, եաթմազլըզ պէզ,
կէօմլէք, զըսսա վէ ուզուն չօրապ, մէնտիլ, իշ բաւիլապօն, քարվաթ, եազլըզ
վէ զըշլըզ շէմսիէ, էլտիվէն, Գատըն վէ չօճուշար իշին ալէազ Թագըմլար, էլ
Բէշկիրլէրի, համամ Թագըմլարը, աշը բըօսթէլասը, գօրսէ, եէլքազէ, Թէաթրօ
մայեօլարը, սուֆրա բէշկիրլէրի, եաթմազ վէ եօճու էօրթիւլէրի, շաւի ֆիշիւ,
գուշազ, չանթա, ազէշ չըզտանը, Թիւթիւն գուլթուլարը, չուլթուլար, բէրտը
տանթէլալարը, եիւզ եաթմազլըզ զըլըֆիլարը, խալըլար, սիւզնիլէր, Թարազ, ֆըր-
զա, Թօրլու, Գօգուլու մատթէլար, գօրտէլա, տանթէլա վէ տաւա էնվար գատըն
վէ չօճուշար մախսուս էմթա :

ՊԱԶԸ ՖԻՇԱԹԼԱՐԸՆ ԶԷՏՎԵԼԻ

Պատմալար, արշենը 2 զրուշ ետրինէ 50 բարաւ մօպիւեա իշին գրէթօն, 2 զու-
րուշը 50 բարաւ, էրէէէ կէօմէյի 15 զրուշուշու 9 զր. 40 եարտալը մատմ-
բօշ, 76 զրուշը 54 զր. 24 եարտալը ամբրիգան, 32 զրուշը 26 զր. իրէէ
գումաշար, արշենը 4 զր. 10 բարալը 3 զր. 45 5 պշ. զրուշը 3 զր. 30 բր-
Ձին իրէիկ գումաշարը, 5 զրուշը 3 պշ. զր. սուֆրա բէշկրէրի, սուգինան
28 զրուշը 20 զր. 45 38 զրուշը 30 զր. սուֆրա թազմարը 6 քիշիկէ, 40
զրուշը 27 զր. 12 քիշիկէ 60 զրուշը 45 զր. եունլու ֆիւթանլը գումաշար
արշենը 4 պշ. զրուշը 2 զր. 30 բարաւ, էրէէէ իշին ֆանէլա կէօմէէ, 16 զր.լը
6 45 15 զրուշը 10 զր. եասթը գըլըֆարը, սիւզէնիկ պիւեիւէ եազըարա
5 զր. համաէ էպիսէրի 11 զր.ոան. գատընլարն գաշ-գօրօսէրի 3, 5 45 9
զր. տան. էրէէէ իշին ֆիտէքօս պէեազ ֆանէլա 25 զր.լը 14 զր. գատըն շմ-
սիեթէրի 12 զրուշտան. էրէէէ իշին խալիս եունլու ֆանէլա եէլէ 11 զրուշը
7 45 իրէքիւ կէօմէէ 45 զրուշը 30 զրուշ:

5—15

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ — ՍԱԹԸՇ ԲԷՇԻՆ

ԲԹԳԱՄՊՕԼ

٥٨٦

ԲԱՐԻՍԻՆ ՂԱՐԻՊ ԿԱԳԵԱԼԱՐԸ

Հաֆթատա 32 սահիֆէտէն իսլարէթ
վէ քէնտի Թէրնէմէմիդ օարադ մաթ-
պաամըզտա Թապ օուսնուր զանէթ կը-
ղէլ պիր րօման տըր :

Պու հաճթա էլլիննի ճիւղի նէշր օ-
լունտու :

ՊԵՆՏԵՐ ՃԻՆՂԻՆ 40 ԲԱՐԱԵԱ ՏԸՐ .

Սաթըլըր . — Մաթպաամըզտա , վե

Պէյօղլու վէ Բանկալթի թիւթիւնճիւ
տիւքքեանլարընտա ,

Իսթանպուլտա, սուճու Պօղոս վէ Յա-
կոբ աղալարըն տիւքքեանլարընտա,

Վէ պիւճիւ մէջ Ղազէթ ա միւվէզգիւնի
կէտինտէ :

Թաշրաւար իշին պէհէր 32 սահիֆէ.
Իլը ճիւղիւն 5 Թանէսի, Եանի 160 սահի-
ֆէսի՝ բոսթա իւճրէթի պիղէ սյիւտ օւ-
մադ իւղրէ 6 $\frac{1}{2}$ զրուշ տուր :

POBUTOL

ፔሊቶስ

ԲԱՐԻՍԻՆ ՂԱՐԻՊ ՎԱԳԸԱԼԱՐԸ

Իշպուռ շայեանը գրաւած՝ վէ միւթաւ-
լէա քօմանըն սիրիհնէի ճիւղի խիթամ
պուրաթ գիւղէնմիշ օրուպ, 752 սահի-
ֆէնէ պաւիղ օրան իշպուռ պիրիհնէի ճիւ-
ղի 20 զրուշա օրաթը մաթպաաամըզտա
սաթըւմիւզ տա օրմաըղլա, էրպապը մէ-
րաթա թազսիէն իտէրիզ:

ԻՍԹԳՍԱՅԻ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Մաթթպամբղտա, էլսինէ յի միւս թէժէրիֆէ իլէ, եանի եմբէնիճէ, թիւրքէն, Ծրանսըզճա վէ Բուժճա ղազէթա, քիթապ, քիսալէ, տիւեհին վէ ճէնազէ պիլէթլէրի, գարթ աը վիզիթ, հեր նէվ իւնաթ քեաղըտլարը վէ սայիրէ ղանէթ թէմբ, վէ միւլթէրիէրի խոշուտ իտէճէք սուրէթտէ միւթէտիլ վէ հմալինէ նիսպէթլէ էհվէն ֆիեաթլէ թապ օլունմադտա օլտուղու, վէ թաղալարտան մէջքիւր լիսանլարտա մաթպամբղա տողլուտան տօղլու եախտա պիլվաարթա վուգու պուլաճապ սիբարըշաթլն ազ պիր միտտէթ զարֆընտա վէ քէզալք էհվէնյեհէթլէ իճրա թտիլպ մահէլլէրինէ թէպիմ իտիլէճէկի, վէ պու Եօլտա սիբարըշաթ իչին, բուխաթը րէսմիեէօ իսթիհսալ իտիլմէսի լազմ էհլէնյէրին իսթիհսալը բուխ սաթ խուսուշըն տախի, մաթպամբղ թաղաֆընտան տէրիւհտէ օլունմադը, մալիւմի ամմէ պուլլուլմազ իւզրէ, խասսէթէն իլան օլունմար:

կէօրմէսի անտէ, պաղըրմաեա միւգթէտիր օլամաեաճագ
մէրթէպէտէ պօզուլաճարընը հիսապ իթմի, խտի :

Մերգումս պու հիսապընտա եանըմատը . չիւնքի ժանն նազարը տիգգաթճը, կէօրմէքտէ օլտուզու իքի զիեատար նօգլթանա աթֆ իլէ, տիլսիզ կիպի գալտը . հաթթա գօլլա-րը պիլէ քէօթրիւմէշտիկինտէն , պիր չան իբինն չէքմէք իւզ-րէ գօլունու ուզաթամատը , վէ այնի վագթթտա պիր իքի ատըմ . կէրի ալարագ , տիվարա տանանտը , Օ անտէ իքի զիեատար նօգլթալար եէրլէրինի թէպտիլ իտիպ , եաբրազլար իչինտէ պիր կէօկէ գըմըլտանտը , վէ պատէհու պու կէօկէ տէրունը օտանա աթլատար :

Ժաման տը Բերկազ՝ տէհչէթինտէն նաչի պուգ կիպի տօն-
մուշ օլարագ, տիշի գարօնա մախսուս չէվիքիքիքէ, չամ
աղաճընըն սօն տալլարընտան, օտասը տէրոնինէն աթլաեան
չախսըն մարքի տօն ինիկօ տը լօս Մօնթէս օլտուղունու ան-
լամաընտա, տամարլարընտաքի գան, զանն իտէրսին քի ճէ-
վէլանտան տուրտու :

Էօյլէ ֆէվզէկատէ տէհչէթ վէ գօրգուլար վար տըրքի, գալեմ իլէ թարիֆ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր: Մատամ տը Բէրկազ տախի, հիսսի թապիի իլէ գօրգմադտա օլտուղու չախսըն, վէ կիճէնին օրթասընտա բէնիթէսինտէն օտասընա կիրմէեէ ճէսարէթ իթմիշ օլան ճննէպինին գարշըսընտա պուլունտուղունտա, սաեղգլամտա եագըն պիր տէհչէթէ կիրիֆթար օլարագ, աճապա ուլգու էնճասընտա վագը օլան գօրգունճ հալլէրտէն պիրինէ թապի՞մի օլմուշ տուր, տէյիլ քէնտի քէնտիեէ տիւլիւնմէեէ պաշարար:

Լաքին հայտուտը մերդուսմ՝ քիւսթախանէ պիր թաւր ին
մէդպուրէեի սէլամաեարագ ,

— Մ'ա'տամ, նէղտինիդէ կէլմէք իւզրէ շու մուխա-
թարալը թարիգի իմթիխաղ իմտիկիմտէն տօլանը աֆվը-
նդըր, վէ շու հարէքէթի զարիպէսի իյզահ գրմննտա պիր

Քաչ սէօզ սէօյմէքլիկիմէ միւսաատէնիզի րէճա իտէրիմ,
տէտի :

Մարքի պուք լինմանը իւր տէրէճէ սիւքընէթէ պէնան իթմէքտէ, վէ սէսի օգաատար թապիի պուրունմագտա իտի թի, մատամ տը Բէրկազ՝ աճապա պէօլէ պիր թարիգի իթ- թիխազ իթմէսինտէ սահլհէն պիր սէպէպի մէճպուրի՝մի պու- լունմուշ տուր տէյի տիւշինմէնէ պաշատը, Պիշարէ գա- տընճըլազ, թիմնէնի եարտըմա չաղըրմաեա իթթիտարը օլմա- տըղը հայտէ, էլան քէմալը հայրէթլէ վէ տիլսիգ կիպի մեր- գումուն երկինէ պագմագտա իքէն, տօն ինիկօ՝ էլինի քէն- տի գայպինէ տաեաթմարազ,

— Մատամ՝ գտնի՛ր, պէնտէնի՛ր պիր ասըլպատէերի՛մ, վէ
ճաի՛ր օլան քիմանէէն հիւրմէթ վէ ըրանէթտէ գուսուր իթ-
մէ՛մ, իմտի պէնի տինյէմէքսիղլն մաճքիւմ իթմէմէնիղի րէ-
ճա իտէրիմ, տէյի պէտան իյլէտի:

Տոն ինիկո պու սեօզլերի սեօյլետիկի էսնատե, պաշը ալըդ-
օլարագ, լթապիմ իւզլե ուզագ տա տուրմուշ օլաուղուն-
տան, կէնճ գաաընըն տէհէթի պիր ազաճըդ սիւքիւնէթ
պուտու :

Մէրգուժ, իֆատէսինի շու եօլտա իւէրի կէօթիւրտիւ:

— Մատամ գ օնթէս, խըրսըզ կրպի կիճէնիս օրթասընտա խանէնիգէ կիըմէքիկիմ՝ պիր սէպէպի միւճպիրէ, վէ շայեանը թէհասիւփ պիր լիւզումա մէպնի տիր, իմուր պուհարեքէթիմի իլզահ իթմէքիկիմէ միւսասատէ պուեուրմանըզը, վէ իփատէլէրիմի տինէլմէզտէն եվվէլ, քիմէեհի չաղըրմամանըզը, վէ պէնի պուրատան թարտ իթմէմէնիգի՝ տիլ իւզէրինէ կէլէրէք, նազարընըզտա էն զիեատէ մուգատտէս օլան մատտէ նամրնա իսթիրհամ իլլէրիմ :

Տօն ինկոնուն սէսի ընճա վէ հիւրմէթ եօլունտա օլ-
մասըյա, Ժանն, պիր տէրէճէ քէնտինի պուլարադ, «սէյ-
լէեհինի» եօլունտա պիր հարէքէթ իպրազ իթտի:

Տօն Ինիկո տախի շու վէճհէ տէվամ իյլէտի .

— Մատամ, սիրել սէօյլէեհէճէկիմ յէ. էօյլէ պիր սքոր